

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Językoznawstwo ogólne (Wykład), PG_00141808						
Kierunek studiów	Studia bałkańskie (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Artur Bracki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z historią badań nad językiem i podstawowymi zagadnieniami, poruszanymi w obrębie dzisiejszych badań lingwistycznych. Wskazanie tematów badawczych. Zainteresowanie studentów językoznawstwem jako nauką stale rozwijającą się, ale jednocześnie ukazanie tematów klasycznych. Zwrócenie uwagi na historię, podziały i przedmiot badań, zróżnicowanie języka (pod względem stylistycznym, geograficznym i socjalnym) i jego funkcje w obrębie danej społeczności lub narodowości. Kształcenie umiejętności analizy i poznawanie warsztatu językoznawcy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SBAŁL3_W05] Identyfikuje w stopniu podstawowym główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa.	Student: identyfikuje główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SBAŁL3_W04] Zna i rozumie podstawowe metody badań i analizy językoznawczej oraz dostrzega możliwości ich stosowania w odniesieniu do obszaru językowego Półwyspu Bałkańskiego.	Student: zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności językowych i językoznawczych (K_K01);	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SBAŁL3_U07] Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub języku obcym z obszaru nauk o kulturze i religii, nauki o sztuce, literaturoznawstwa i językoznawstwa, w oparciu o różne pojęcia teoretyczne i bogate źródła.	Student: posiada umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa ogólnego (K_U01);	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_U06] Potrafi porozumiewać się w języku polskim, jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne – ze specjalistami z obszaru nauk o kulturze i religii, nauki o sztuce, literaturoznawstwa i językoznawstwa.	Student: potrafi sformułować wypowiedź ustną w zakresie językoznawstwa w języku polskim (K_U06).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_W01] W zaawansowanym stopniu zna fakty, teorie i metody z obszaru nauk o kulturze i religii, nauki o sztuce, literaturoznawstwa i językoznawstwa, zorientowane na komunikację w języku polskim, w jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) oraz języku basenu Morza Śródziemnego (włoskim lub tureckim).	Student: ma wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie językoznawstwa (K_W01); ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_W04).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SBAŁL3_U01] Potrafi – w języku polskim lub jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – wyszukiwać, selekcjonować, analizować i interpretować informacje z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	Student: posiada umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa ogólnego (K_U01);	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_W06] Zna wybraną, zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa, w języku polskim oraz jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student: zna terminologię językoznawczą (K_W01); rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego w zakresie językoznawstwa (K_K01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Problematyka wykładu: W ciągu 15 spotkań przedstawienie następujących zagadnień: Historia językoznawstwa (Badania języka w starożytności: Mezopotamia, Chiny, Indie, Grecja, Rzym. Arabowie. Czasy odrodzenia i oświecenia; 4 wykłady). Początki językoznawstwa jako samodzielnej dyscypliny. Młodogramatycy (1 wykład). Badania języków narodowych w diachronii i synchronii. Strukturalizm. Pochodzenie języka i przesunięcia w jego funkcjonowaniu (1 wykład). Pojęcie znaku językowego i klasyfikacje znaków. (2 wykłady). Lingwistyka jako odrębna dyscyplina naukowa, współpracująca z innymi naukami (tzw. trójkąt Furdala; 1 wykład). Podziały w obrębie dyscypliny (2 wykłady). Zróżnicowanie wewnętrzne języka. Języki na pograniczach (2 wykłady). Współczesne językoznawstwo słowiańskie: problematyka badawcza, nowe metodologie badawcze, naukowcy (1 wykład). Niektóre zagadnienia teorii pisma (1 wykład).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywna obecność na zajęciach	80.0%	20.0%
	Egzamin ustny	51.0%	80.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	D. Diringer, Alfabet, Warszawa 1992. A. Furdal, Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2004. R. Grzegorzczkova, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007. M. Ivić, Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975. E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999. T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 1979. F. de Saussure, Kurs językoznawstwa ogólnego, Warszawa 2002. różne teksty Anny Wierzbickiej (na przykład: A. Wierzbicka, Język umysł kultura. Red. J. Bartmiński, Warszawa 1999; Wierzbicka, O języku dla wszystkich, Warszawa 1965). Oprócz literatury obowiązkowej, studenci na każdym wykładzie zapoznają się z pozycjami, wykorzystanymi na wykładzie, a niewchodzącymi w skład literatury obowiązkowej (mogą dodatkowo spisać ich adresy bibliograficzne). Teksty te mogą być wykorzystane jako literatura dodatkowa, poszerzająca ich wiedzę lub omawiana przez studenta przy egzaminie.	
	Uzupełniająca lista lektur	Encyklopedia języka polskiego, Warszawa 2002. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1993. I. Grek-Pabisowa, Staroobrzędowcy. Szkice z historii, języka i obyczajów, Warszawa 1999. A. Hofman-Pianka, Socjolingwistyczne aspekty współczesnego języka bośniackiego, Kraków 2000. Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów. Red. H. Kurkowska i A. Weinsberg. Warszawa 1979. Języki indoeuropejskie. Tom 1-2. Pod red. L. Bednarczuka, Warszawa 1986-1988. F. Majewicz, Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989. T. Lehr-Splawiński, W. Kuraszkiewicz, F. Sławski, Przegląd i charakterystyka języków słowiańskich. A. Spagińska Pruszk, Sytuacja językowa w byłej Jugosławii, Gdańsk 1997. B. Żytko, Semiotyka kultury, Gdańsk 2010. B. Literatura uzupełniająca (do wyboru). J. Aitchinson, Ssak, który mówi, Warszawa 1991. taż, Ziarna mowy, Warszawa 2002; Językoznawstwo kognitywne. Wybór tekstów, pod red. W. Kubińskiego, R. Kalisza, E. Modrzejewskiej, Gdańsk 1998. Języki indoeuropejskie, t. 1-2., Warszawa 1988. M. Malec, Imię w polskiej antroponimii i kulturze, Kraków 2001. H., M. Tortosa, Polityka językowa a języki mniejszości. Od wieży Babel do daru języków. Warszawa 1986. Kaszubszczyzna. Kaszebizna. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Red. E. Breza, Opole 2001. Lyons, Chomsky, Warszawa 1975. B. Malmberg, Nowe drogi w językoznawstwie, Warszawa 1969. L. Moszyński, Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 1984. F. de Saussure, Kurs językoznawstwa ogólnego, Warszawa 1961 (2002). B. Szymańska, Co to jest strukturalizm, Wrocław 1980. E. Tabakowska, Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995. B. i D. Żyłowie, Bachtin i de Saussure, [w:] Wokół struktury słowa. t. II. Red. A. Pstyga, Gdańsk 2005. B. Żytko, Michaił Bachtin, Gdańsk 1994.	

	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin ustny po pierwszym semestrze nauki: odpowiedź na trzy pytania (wybrane losowo z puli kilkudziesięciu zestawów, każdorazowo uwzględniających podobne zagadnienia omawiane na wykładzie i przerabiane na ćwiczeniach) oraz czwarte, będące omówieniem wybranej przez studenta dowolnej pracy językoznawczej (zwrócenie przezeń uwagi na jej założenia, metodologię i realizację celów postawionych sobie przez autora/autorów). Zakres ogólny pytań: patrz rubryka Treści programowe: Problematyka wykładu. W szczególnych wypadkach wymagania egzaminacyjne określone są indywidualnie, jednak zachowują stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.